

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Областна администрация
Благоевград

УТВЪРЖДАВА

МУСА ПАЛЕВ

Областен управител на област
с административен център Благоевград

ПРОТОКОЛ

№ 1/19.12.2013 год.

от заседание на Областния съвет за тристранно сътрудничество
Благоевград

Днес, 19.12.2013 г., на основание заповед № ОА-РР-604 от 10.12.2013 г. на Областния управител на област Благоевград от 11.00 ч. в Конферентната зала, ново крило на Областна администрация – Благоевград се проведе заседание на Областния съвет за тристранно сътрудничество при следния дневен ред :

1. Доклад на тема „Приоритетни цели на социалната политика в областта на доходите“, представен от г-жа Теменужка Златанова – Началник отдел „Жизнен стандарт и доходи от труд“ - Министерство на труда и социалната политика
2. Доклад за тенденциите и състоянието на пазара на труда в област Благоевград към месец ноември 2013 г., представен от Директор Дирекция „РСЗ“ – Благоевград
3. Представяне на доклади от Регионална дирекция „Социално подпомагане“ и Дирекция „Инспекция по труда“ - Благоевград
4. Разни

На заседанието присъстваха следните членове, определени с горната заповед:

Председател: Муса Палев – областен управител на област с административен център Благоевград

Секретар: Красимира Крумова-Иванова – старши експерт в Дирекция „АКРРДС“ към Областна администрация – Благоевград;

2700 Благоевград, пл. Георги Измирлиев № 9
тел.: +359 (73) 88 14 01, факс: +359 (73) 88 14 03
E-mail: Info@bl.government.bg
Web: www.bl.government.bg

Членове:

1. Станислава Поповска – Директор на Д РСЗ - Благоевград
2. Димитър Марчев – Председател на КТ Подкрепа
3. Златко Златев – Директор на ТП на НОИ Благоевград
4. Ромео Шатев – Председател на УС на ТПП Благоевград
5. Станка Михова – главен експерт в РДСП Благоевград
6. Славянка Симидчийска – главен инспектор в Д ИТ Благоевград
7. Силвия Христова – експерт - КНСБ Благоевград
8. Жана Техова – старши експерт – РИО Благоевград

На заседанието на Областния съвет за тристранно сътрудничество присъстваха още:

Димитър Капитанов – Заместник областен управител

Дияна Атанасова – главен секретар;

инж. Стилияна Ерделска – Директор на Дирекция АКРРДС – Областна администрация Благоевград

Теменужка Златанова – Началник отдел „Жизнен стандарт и доходи от труд“ към Министерството на труда и социалната политика.

Заседанието откри Председателя на Областния съвет за тристранно сътрудничество г-н Муса Палев, като представи дневния ред, съгласно горе визираната заповед. Г-н Палев отправи предложение към присъстващите за нови точки от дневния ред и поради липса на такива, същият бе приет.

По т. 2 от дневния ред думата бе дадена на г-жа Поповска – директор на Дирекция Регионална служба по заетостта – Благоевград, която представи кратък доклад на тема „Състоянието на пазара на труда към месец ноември 2013 г. Акцент в Доклада бяха следните данни:

Равнището на безработицата към момента: 14,3% или 21 600 лица, което представлява малко над средното за страната, което е 11,5%.

Общините с най-висок процента на безработицата са Белица и Якоруда и затова се разкриват нови работни места по Оперативна програма Развитие на човешките ресурси именно в тези общини.

В периода януари – ноември 2013 г. има заявени 12 159 работни места в сферата на преработвателната промишленост, строителството, туризма и селското стопанство.

Г-н Палев подчерта, че има общини на територията на областта, които са най-големите работодатели на територията на общината.

Г-н Капитанов зададе въпрос към г-жа Поповска дали през последните месеци се наблюдава тенденция на масово регистрирани безработни. В отговор г-жа Поповска отрече като даде пример, че през септември са регистрирани 100-120 безработни, а през ноември 30 безработни.

Г-н Марчев направи предложение за следващото заседание бъде поканен лектор или експерт, с който да се дебатира темата за пенсионно-осигурителното законодателство.

С това т. 2 от дневния ред бе изчерпана.

По т. 1 от дневния ред думата бе дадена на г-жа Теменужка Златанова, която бе поканена като експерт от МТСП, който да запознае присъстващите с темата за приоритетните цели на социалната политика в областта на доходите. Г-жа Златанова представи накратко целите на Националния съвет за тристранно сътрудничество, политиките по заетост, заплащането на труда.

Г-жа Златанова подчерта, че по отношение на индикаторите за наблюдение на жизненото равнище и по-конкретно доходите от труд и размера на средната работна заплата, за Благоевград е 523 лв., което е под средното за страната. В тази връзка г-жа Златанова заяви, че ролята на държавата в социалния диалог е да предлага механизми и да предприема мерки, насочени към ниско доходните групи и към т.нар. работещи бедни.

По отношение на размера на средната работна заплата за област Благоевград, г-жа Златанова призова присъстващите да споделят мнения и коментари на какво се дължи тази статистика.

В отговор мнение сподели г-н Златев, който подчерта, че това което е видно от изследването е, че Враца е с висока стойност на заплатата заради атомната централа, Стара Загора заради химическите заводи, а Варна заради морето.

За Благоевград той поясни, че има значително много фирми, които са дребни фирми, предимно от шивашката промишленост - много на брой, но с малка численост фирми, където заплатите, които се получават са по-високи от декларираните и затова и се получава тенденцията с ниските заплати. Това от своя страна неминуемо рикошира и в пенсиите и именно затова Благоевград е на предпоследно място от 28-те области по размер на средна пенсия за страната, което идва именно от размера на тази средна работна заплата.

Г-жа Златанова повдигна и темата за минималните осигурителни прагове, като каза, че не може най-ниската икономическа дейност да е с праг 340 лв. при средна работна заплата 500 лева, защото по този начин прага се слива. Така тя подчерта, че именно на това място е ролята на социалния диалог, за да бъдат модернизирани системите, да бъде направен задълбочен анализ, който да покаже къде са причините и да предложи нови и иновативни решения.

Думата взе отново г-н Златев, който даде пример с т.нар. „гимнастика“, която се прави, защото тези минимални прагове за съответните дейности в много отношения са оптимални, обаче много фирми водят хора, че работят по 4 или 6 часов работен ден, с което се смъкват праговете, а всъщност хората работят на пълен работен ден, но нито Инспекцията по труда, нито НАП са в състояние да упражнят един точен контрол. От там веднага се получава едно снижаване, което обяснява това, което сочи изследването.

Г-жа Златанова представи и тенденцията за Благоевград по отношение на БВП на човек от населението, което показва, че не са по-различни нещата от показанията за цялата страна, с изключение на последните две години, в които разликата се увеличава и има леко изоставане.

Г-жа Златанова зададе въпрос към присъстващите дали на регионално равнище, когато се договаря заплата за дадена икономическа дейност се използват определени индикатори. Думата взе г-н Марчев, който каза че проблемът е този, разяснен от г-н Златев с многото на брой малки фирми и

малки икономически дейности и също, че колективно договаряне има в много малко фирми в областта – Ролман, Булгартабак – Благоевград, а в държавния сектор – учителите, в малко от строителните фирми и то предимно общински фирми. Г-н Марчев подчерта, че проблемите са доста и трудно може да се осъществи колективно трудово договаряне, тъй като всъщност няма диалог, а какво остава за индикатори. Според г-н Марчев подкрепи твърдението на г-н Златев, че това което е определено като минимален праг за дадена икономическа дейност, всъщност се явява максимум – тавана. Другият проблем, който е, че на практика се работи 10-12 часа, а се отчитат 4 или 5 часа и има порочна практика работодателите да се договорят с работниците са получават заплата без осигуровки, а самите работници да се регистрират в бюрата по труда, откъдето да получават самите осигуровки.

Г-жа Златанова представи още:

- ✓ Коефициентът на безработицата за област Благоевград, който според данните е под средния за страната. Съпоставен с ниската средна работна заплата, според нея говори за късане на връзката между държавата, диалога и политиките;
- ✓ Общият доход на домакинските бюджети в област Благоевград, който е почти равен с този за страната и дори в някои месеци – по-висок, което в сравнение с ниската работна заплата повдига въпроса от къде идва този висок доход;
- ✓ Доходът от работна заплата като компонент от структурата на общия доход е по-голям от този за страната;
- ✓ Доход от предприемачество като компонент от структурата на общия доход.

Дискусията продължи с изказването на г-жа Симидчийска от Инспекция по труда, която разясни, че самите работници, които работят повече часове, не го декларират, защото предпочитат да си вземат парите на ръка, а не да ги внесат за осигуровки, а това води до затрудняване на работата на инспекторите. В отговор г-жа Златанова се съгласи като повдигна въпроса за минималния осигурителен праг, като даде пример при който минималния осигурителен праг е 500 лв., но работодателят казва на работника, че ще му даде 400 лв. заплата а той да си плати осигуровката и така работника получава по-ниска заплата, поради факта, че минималния осигурителен праг е по-висок. А в този случай държавата не може да се намеси, защото минималните осигурителни прагове се договарят между работодател и синдикат, а държавата създава само нормативния акт, същевременно, обаче негативната енергия е насочена към държавата.

Г-н Марчев предложи поради високият интерес и голямата актуалност на обсъжданите проблеми да бъде организирана Кръгла маса на тема пенсионно-осигурителното законодателство, с участието на експерти от МТСП заедно с Председателя на Националния съвет за тристранно сътрудничество.

Г-жа Симидчийска отбеляза, че през последните месеци се наблюдава тенденция на осигуряващи се на 2 часа. Г-жа Златанова изрази съмнение, че тези хора са наясно, че при осигуряващите се на 2 или 4 часа, осигурителният им стаж също е наполовина, което означава, че не се знае кога ще се пенсионират. Г-н Златев каза, че възрастта за пенсиониране към

настоящия момент е 65,8 години и за мъжете и за жените при активно изработен трудов стаж от 15 години.

Г-н Златев отчете и тенденция на зачестилите инвалидни пенсии, което води до извода, че хората, които нямат възможност да се пенсионират на очакваната възраст се обръщат към ТЕЛК-овете, от където получават решение за инвалидни пенсии, като се използват и позволени и непозволени методи. По отношение на темпото, през последните 3-4 години се наблюдава значителен ръст на пенсиите инвалид. Въпреки, че е по-голяма и заболяемостта на населението, значителен дял на тези пенсии не са реални.

Г-ж Златанова в отговор каза, че има препоръка от ЕС именно за инвалидните пенсии. Г-н Златев обърна внимание и на въпроса за това на коя институция трябва да бъдат подчинени инвалидните пенсии – дали на здравната инспекция или на НОИ, за да бъде упражняван контрол. Той спомена също, че в НОИ има сформирана комисия

Г-жа Златанова обобщи, че проблемите са доста, тъй като е ниско нивото както на доходността в България, така и на конкурентоспособността, тъй че е необходимо да се търсят общи решения. Изрази надежда да се засили не само диалога, но и отговорността в диалога.

С това т. 1 от дневния ред бе изчерпана и думата бе дадена на г-жа Станка Михова по т. 3 от дневния ред. Г-жа Михова започна своя доклад с пояснението, че диференцирания доход към момента е 65 лв. и не е променян от 2008 г., и дали се предвижда увеличение. В отговор г-жа Златанова съобщи, че за съжаление не се предвижда увеличение на този минимален доход. Същевременно се предвижда промяна на процентът за достъп, тъй като има увеличение на средствата за социалните помощи.

Г-жа Михова представи кратък доклад за дейността на Дирекция за социално подпомагане – Благоевград. По-важните статистически данни за областта бяха:

- ✓ 18 889 молби са подадени за отопление през 2013 г.
- ✓ 11 010 ваучери са раздадени в областта
- ✓ 2393 лица се подпомагат в цялата област
- ✓ 321 еднократни помощи
- ✓ 585 еднократна помощ за бременни
- ✓ 2 595 еднократна помощ за раждане
- ✓ 2740 еднократна помощ за ученици
- ✓ 13 976 хора с увреждания – повече помощи за лица с увреждания, а по-малко
- ✓ 243 лични асистента
- ✓ 195 лица, от които 44 деца
- ✓ 63 бр. социални услуги – 18 за деца, 44 за възрастни
- ✓ 52 деца са настанени в приемни семейства за 2013 г., от които 2 са в доброволни приемни семейства.

Г-жа Златанова поясни, че е имало идея ГМД (гарантиран минимален доход) да бъде обвързан с линията на бедност, но за съжаление от 2005 година поради липса на средства това не е осъществено.

Област Благоевград е една от областите с най-добре развити и качествени социални услуги.

Думата бе дадена на г-жа Симидчийска, която представи кратък доклад за дейността на Дирекция „Инспекция по труда“. Най-много проверки от инспекторите са извършени в областта на ресторантьорството, хотелиерството, производството на облекло, търговия на дребно, т.е. малки, дребни фирми с малко персонал. При извършените 2221 проверки са установени 6136 нарушения на трудовото законодателство 3173 в областта на безопасните условия на труд и 2 941 нарушения на трудовите правоотношения. Най-голям брой сигнали са получени за неполучени възнаграждения, обезщетения, осигуровки както на съществуващи трудови правоотношения, така и на прекратени такива. За 2013 година се наблюдава тенденция на увеличаване на работещите без трудови договори, констатирани са 178 нарушения, в сравнение с 2012 година са били 143 случая. Регистрирани са 48 трудови злополуки само една от тях е смъртна злополука. Най-голям брой на трудовите злополуки е в икономическа дейност – производство на облекло – 8 бр. По въпроса за трудовите злополуки се изказа и г-н Златев, който отбеляза факта, че доста от трудовите злополуки не се отчитат поради липса на трудови договори на пострадалите работници.

Общото мнение на присъстващите бе, че е похвална практиката на Областния управител да организира срещи с браншовите организации и представители на контролните институции, тъй като дават възможност проблемите да бъдат представяни и пред самите представители на работодателите и така да се намират и техните решения.

Г-жа Симидчийска представи и насоките за работа на Инспекцията по труда за 2014 година:

- ✓ Извършване на проверки на големи строителни обекти като Автомагистрала Струма – ЛОТ IV
- ✓ Рискови производства и дейности
- ✓ Наемането на работа без трудови договори – търговия на дребно, хотелиерство и ресторантьорство.

С изчерпването на дневния ред заседанието на Областния съвет за тристранно сътрудничество Благоевград бе закрито.

Секретар:.....

/Красимира Крумова-Иванова/